

İSLAM'A GÖRE İMAN

(TANIMI-MAHİYETİ-ÇEŞİTLERİ-GEÇERLİ OLUŞ ŞARTLARI)

İMANIN TANIMI

İman, sözlük ve kelime olarak güven duygusu içinde tasdik etmek, tereddüt ve şüphe etmeden, AKLINI KULLANIP gönül huzuruyla bağlanmak. Bir kişiyi söylediği sözde tasdik etmek, **GÜVENMEK**, **DOĞRULAMAK**, söylediğini **kabullenmek**, **reddetmemek**, gönül huzuru ile benimsemek, karşındakine güven vermek, güvenliğe olmak, şüpheye yer vermeyecek biçimde MANTIĞI KULLANDIKTAN SONRA içten ve Gönülden inanmak" anlamlarına gelir.

Dini bir terim olarak iman;“Hz. Peygamber'i, Allah Teâlâ'dan getirdiği kesin olarak bilinen hükümlerde (zarûrât-ı dîniyye) tasdik etmek, onun haber verdiği şeyleri GÜVENEREK tereddütsüz kabul edip bunların gerçek ve doğru olduğuna gönülden inanmak" demektir.

İman AKLIN VE KALBIN bağlanması ve teslimiyeti, İslam da dilin ve organların teslimiyeti ve amellerin yapılmasıdır. Görüşler ne olursa olsun hem imanda hem de İslam'da esas olan teslimiyettir. Dolayısıyla iman ve İslam arasında güçlü bir ilişki vardır. **İman-bilgi ilişkisi:** İnanan kişinin neye, niçin inanacağını bilmesi gerekir. **İman-tasdik ilişkisi:** İmanı, önce kalp ile tasdik yani kabul etmek, onaylamaktır. **İman-ikrar ilişkisi:** İman, aynı zamanda dil ile ikrarılır, söylemektir.

İMANIN ÇEŞİTLERİ

TAKLİDİ İMAN: Araştırmadan ve delillere dayanmadan çevrenin yönlendirmesiyle oluşan imana taklidî iman denir. İslam âlimlerine göre **taklidî iman geçerlidir**. Ancak bu imanın akli ve dinî delillerle kuvvetlendirilmesi gerekir. Taklidî iman delillerle, KANITLARA dayanmadığı için zayıftır.

TAHKİKİ İMAN: Delillere, bilgiye, araştırma dayalı AKLINI KULLANARAK iman etmeye denir. İmanı güçlüdür.

İCMALİ İMAN (KISACA): İnanılması gereken hususlar tek tek söylenmeden yani KISACA-TOPTAN şekilde (**Eshedü enlâ ilâhe illallâh ve eshedü enne Muhammeden abdhüh ve Resulüh**) iman etmeye İslam'da "İcmali İman" (Toptan, KISACA İman) denir. (ALLAHA VE PEYGAMBERE İMAN) (KELİME-İ ŞEHADET)

TAFSİLİ İMAN: (AYRINTILI) İslam'da inanılması gereken şeylerin her birine açık ve geniş bir şekilde **ayrıntılı** olarak inanmaya denir. Bu imanın da üç derecesi vardır:

Birinci derecesi, icmalı imana göre daha geniş olan Yüce Allah'a (c.c.), Hz. Peygamber'e (s.a.v.) ve Ahiret gününe kesin olarak inanmaktır. **İkinci derecesi,** Âmentü'de ifade edilen esaslardır. (İmanın 6 şartı) **Üçüncü derece** ise Hz. Peygamber'in (s.a.v.) bildirdiği itikadi, ahlaki, ameli bütün dinî hükümlerin hepsini Allah (c.c.) ve elçisinin kastettiği şekilde tek tek ve ayrıntılıyla onaylayıp inanmaktır. **İcmali iman zayıftır. Tafsili iman güçlüdür.**

İMANIN MAHİYETİ (GÜÇLENME-ZAYIFLAMA)

İman etmek İslam dininin temeli ve özüdür. İman edilmesi gereken hususlara inanılmadıkça mümin olunamaz.

Çünkü kişiye dünyada mutluluk, ahirette de kurutulmuş sağlayan imanidir. **"İman edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onlar için altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte bu büyük başarıdır." (Buruc 11)**

İMANI GÜÇLENDİREN, KORUYAN VEYA ZAYILATAN 4 EYLEM (DAVRANIŞ)

1- **Bilgi sahibi olmak** güçlendirir, korur. Cahillik İMANI zayıflatır, korumasız bırakır.

2- **İbadet etmek** güçlendirir, korur. İbadet etmemek İMANI zayıflatır, korumasız bırakır.

3- **Ahlaki olmak** güçlendirir, korur. Kul hakkı yemek, kötü ahlak İMANI zayıflatır.

4- **Günahlardan, yasaklardan kaçınmak** korur, güçlendirir. Günah işlemek, yasakları çiğnemek İMANI zayıflatır.

ZAYIFLAYAN BİR ŞEYİN SÜREÇ İÇİNDE İLERİDE ÇÖKME, KAYBOLMA, YIKILMA ÖZELLİĞİ VARDIR. KÖTÜ DAVRANIŞ, EYLEM İNSANI DİREKT İMANDAN, DİNDEN ÇIKARMAZ AMA DOLAYLI OLARAK İLERİDE MÜSLÜMAN İMANDAN ÇIKMASINA SEBEP OLABİLİR. TABİİ Kİ ALLAH KATINDA.

İMAN-AMEL (EYLEM) İLİŞKİSİ

Amel, imanın olmazsa olmaz bir parçası değildir. İmanın esas kalbin tasdikinden ibarettir. Çünkü ayet ve hadislerde iman dilin ikrarına değil kalbin tasdikine bağlanmıştır. İmanın bütün şartlarını kalben kabul etmiş bir mümin ihmal, unutmaya veya başka bir sebeple dinî vazifelerini yerine getiremeye bile dinden çıkmış sayılmaz. Bilerek dinî vecibelerini ihmal eden kimse günahkâr olur. **İmanı ZAYIFLAR.** Ancak kişi günahkâr olsa bile iman esaslarını ve dinin hükümlerini inkâr etmediği sürece dinden çıkmaz. Eğer amel imandan sayılıysa her günah işleyen kâfir kabul edilirdi. Amel imandan bir parça olmamakla birlikte **amel ile iman arasında sıkı bir ilişki vardır.**

İMANIN GEÇERLİ OLUŞ ŞARTLARI

1- İmanda şüphe olmamalıdır. Canı gönülden kalben tasdik (kabul, onay) etmek

2- Hz. Muhammed'in (sav) Allah'tan aldığı ve uyguladığı dini hükümlerin **HEPSİNİ EKSİKSİZ** kabul etmek. İslam iman esasları bir bütündür, bölünmez kabul etmez. Her biri birbirleriyle ilişkili ve birbirini tamamlayıcı bir niteliğe sahiptir. Bu esaslar ya toptan kabul edilir ya da biri inkâr edilse toptan reddedilmiş olur. İman esaslarının bir kısmını kabul edip bir kısmını reddetmek İslam dininin bütüncül yapısını, inanç sistemini bozmak, tahrif etmek anlamına gelir. İMAN OLMAZ, MÜSLÜMAN OLMAZ.

3-İslam'ın iman esasları değişmez ve sabittir. Zamana, mekâna, kişi ve toplumlara göre değişmez. Ezeli ve ebedi gerçekler olarak inanılır. Bütün toplumlara, bütün zamanlara ve bütün coğrafyalara gönderilmiş evrensel bir din olduğunu KABUL ETMEK. KIYAMETE KADAR GEÇERLİ OLDUĞUNU KABUL ETMEK.

4-Kur'an ayetleri ve dinî hükümler alay konusu yapılmamalıdır. Ayetleri ve dinî hükümleri inkâr edip kabul etmemek bir tarafa Kur'an'ı, hatta bir ayeti, dini bir hükümü, emir ve yasağı, helal ve harami beğenmemek ve alaya almak da imana engeldir.

5-İmana şirk karıştırılmamalıdır. İslam, tevhit esasına dayanan bir dindir. İmanın 6 şartına inanan ama İmanına şirk karıştıran yani Allah'a (c.c.) zatında, sıfatlarında, fillerinde, ibadetinde ortak koşan kimsenin imanı geçerli değildir

6-Ye's yani ihtimallerin tükendiği ümitsizlik hâlinde (ÖLÜMDEN) önce iman edilmelidir. ÖLECEĞİNİ BİLMEYEN ÖNCEDEN İMAN ETMELİDİR. Ölüm anında iman geçersizdir.

7-Mümin kişi, Yüce Allah'ın rahmetinden ne ümitsiz ne de emin olmalıdır. Mümin, korku ve ümit arasındaki kişidir. ***Sonuç olarak İslam'da imanın geçerli olabilmesi ve kişiyi ahirette ebedi kurtuluşu götürülebilmesi için zikredilen şartları taşıması gerekir. Kişi bu şartlara uyduyu takdirde hem dünyada hem de ahirette kazançlı çıkacaktır. ALLAHIN SEVGİSİNE ULAŞACAKTIR.**

KUR'AN-I KERİM'E İMAN ETMEK NEDİR?

1- A- İlk 3 Kitapın Allah tarafından gönderildiğine ama sonradan insanlar tarafından BOZULDUĞUNA VE Kur'an'ın **BOZULMAMIŞ, SON** gerçek ilahi kitap olduğuna; B- Kıyamete kadar geçerli olup İnsanların ihtiyacına cevap vereceğine, **GÜNÜMÜZDE DE GEÇERLİ** OLDUĞUNA inanmak; Örnek: Bir kişi Kur'an'daki ayetlerin, emir ve yasakların günümüzde geçerli OLMADIĞINI SÖYLERSE VE böylece bu ayeti inkâr ederse İMAN ETMİŞ OLMAZ. MÜSLÜMAN OLMAZ.

2- İçinde geçen ayetlerin **HEPSİNİN** doğru olduğuna şüphe duymadan hepsine **TAM** ve **EKSİKSİZ** KALP ile inanmaya denir. Örnek: Bir kişi Kur'an'ın %99 ayetine inanıp 1 ayetine (içki-faiz-domuz vb) inanmazsa, inkâr ederse iman olmaz, Allah katında Müslüman olamaz.

"Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden böyle yapan kimselerin cezası dünyada zelli olmak, ahirette ise şiddetli bir azaba uğramaktır.» (Bakara: 85) "İşte bu (Kur'an) bir hidayettir. Rablerinin ayetlerini inkâr edenler ise, onlar için, en iğrenç ve şiddetli olanından acı bir azap vardır. (CASİYE/11)

PEYGAMBERLERE İMAN ETMEK NEDİR?

1-Allah'ın göndermiş olduğu bütün elçilerin (25 adet) hepsini kabul etmek Mesela: Bir kişi 24 elçiden 1'ine inanmaz ise (Yahudiler 23'üne inanır ama Hz. İsa (as) ve Hz. Muhammed'e (sav) inanmaz. Hristiyanlar 24'üne inanır Hz. Muhammed'e(sav) inanmaz.) İMAN OLMAZ.

2-Peygamberlerin 5 özelliğine, TAM ve EKSİKSİZ KALP ile inanmaya denir. Onların örnek, günahsız, iyi insanlar olduğuna inanmaktır. Mesela: Peygamberin 5 özelliğinden 1'ine (İsmet: günah işlemediğine) inanmaz ise yani Peygamberlerin günah işlediğine, yalan söylediğine inanırsa iman olmaz, Müslüman olamaz. **Yahudi ve Hristiyanlar,** Hz. Lut (as) ve Hz. Davud'un (as) günah işlediği iftirasında bulunurlar. AYRICA EN BÜYÜK KUL HAKKI DA YEMİŞ OLURLAR. GAYRI AHLAKİDİR.

"Şüphesiz, Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler, Allah'a inanıp peygamberlerine inanmayarak ayırım yapmak isteyenler, (Peygamberlerin) kimine inanırız, kimini inkâr ederiz.' diyenler ve böylece bu ikisinin (imanla küfürün) arasında bir yol tutmak isteyenler var ya; işte onlar gerçekten kâfirlerdir. Biz de kâfirlerle alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır." (Nisâ suresi, 150-151. Ayetler)

ALLAH'A İMAN ETMEK NE DEMEKTİR?

1-Allah'a ***Tevhid** inancı içerisinde inanıp yani Allah'tan başka Tanrı olmadığını Allah'ın DENGİ, eşi ve benzeri OLMADIĞINA, ŞİRK KOŞMADAN inanmak gerekir. Örn: Allah'ın evreni yarattığına fakat şifayı, rızık başka bir varlık (tanrı) yarattığını **KABUL ETMEMEK.** HER ŞEYİ YARATANIN ALLAH olduğunu kabul etmek.

2-Allah'ın ***14 Sıfatına (zati-sübuti) TAM** ve **EKSİKSİZ** olarak inanmaya yani Allah'ın **en yüce, en mükemmel** varlık olduğunu kabul edip Allah'a eksik, aciz özellikler vermeden, iman etmek gerekir.

Örn: Bir kişi, Allah'ın 13 özelliğine inanıp 1 özelliğine (Allah, hiçbir şeye benzemez) inanmıyorsa (Hristiyanlık-Yahudilik) veya

Allah'a sınırlı özellikler veriyorsa (Allah, bazı şeyleri yaratır, bazı şeyleri bilir gibi) iman olmaz, Müslüman olamaz. ÇÜNKÜ ALLAH (Tanrı) , Descartes'in deyiimiyle "EN MÜKEMMEL VARLIK" olduğundan sınırlı, eksik özellikler bulunmaması gerekir.

*TEVHİD İNANCI: (birlik inancı)

Allah'tan başka tanrı (ilah) olmadığına, Allah'ın En Mükemmel varlık olduğuna inanıp Allah'ın özelliklerinde, eylemlerinde ve varlığında Allah gibi en yüce bir dengi olmadığına inanmaktır. Bu inanış İslam'a girmek için özetlenen "Kelime-i Tevhid"

dir. (La ilahe illallah) **"İşte O, Allah'tır; O'ndan başka tanrı yoktur." (Kasas 70)**

*ŞİRK İNANCI: (Çokluk-ortaklık inancı)

Allah'ın varlığını kabul edip Allah'ın varlığında, sıfatlarında, eylemlerinde yanına başka tanrılar getirerek, o varlığa Tanrısal (EN MÜKEMMELİK) özellikleri verip Allah'ın yanına eş getirme, ALLAH İLE DENK TUTMA, ortak koşma, ALLAH'A ACİZ ÖZELLİKLER verip sınırlandırma inancıdır. Bir varlığı Allah'ın seviyesine getirmek, Allah'a insan özellikleri vermek şirktir.

"İnsanlarda kimileri vardır ki, Allah'tan başka bazı varlıkları Allah'a denk tanrılar sayar da BUNLARI ALLAH'I SEVER GİBİ SEVERLER. İman edenler ise en çok Allah'ı severler." (Bakara 165)

ALLAH'A İMAN AÇISINDAN 3 DİN ARASINDAKİ FARK:

Yahudilikte, Allah'ın sıfatlarına eksik inanılır. Şirk inancı var. Yehova'ya (Allah) inanılır. Tektir. Fakat Tanrıya insan özellikleri .(Üzeyir Allah'ın oğludur, Yakup ile güreşir) ve eksik, aciz özellikler verirler (yorulur, dinlenir, cimridir vb.). Muhalefetün lil havadis sıfatına (Hiçbir şeye benzememesine) eksik inanırlar. Ayrıca Yehova, sadece Yahudilerin tanrısıdır-tanrının seçkin ırkı Yahudilerdir-bundan dolayı ırklı dindir..

Hristiyanlıkta, Baba(Tanrı: yaratıcı)-Oğul (İsa: kurtarıcı)- Kutsal Ruh(Cebrail: Kutsayıcı)'tan oluşan üçlü tanrı anlayışı (Teslis inancı) sahiptirler. "Vahdaniyet Sifatına" (Tekliğine) inanmazlar". Ayrıca Tanrıya (Allah'a-God) insan özellikleri verirler.(Tanrının meleklere kızı, İsa'ya oğludur derler) "Muhalefetün lil havadis" Sıfatına eksik inanılır şirk inancı var.

Özetele Yahudilikte ve Hristiyanlıkta Allaha inanılır fakat sıfatlarına yanlış ÖZELLİKLER yükleyerek şirk koşarlar. Allah'ın (zati-sübuti) sıfatlarına eksik inanılır.

İman edene 1-**Mü'min**, inkâr edene 2-**Kâfir** denilir. 3-**Münafik:** inandığı halde inanmış gibi görünen (iki yüzlü).

4-Müsrık: Yüce Allah'ın varlığını inkâr etmeyen ancak onunla birlikte O'na başka tanrıları, şeyleri, insanları ortak/eş koşan.